

سالم ل نوان م ن دراما و دي دراما و ف ر م کی نو . ع باس ج ميل ج ماو

ئوی ل م ن درامای سالم* ب دیگر س ت و ر ل یك د قدا،
(ه ب ج، ئ ن فال، ك چى گ ن جان)، دوو جوگرافیا و زمانى جیاواز،
دوو كار كتر، ر ژئاوایی و ر ژهاتى (كوردی و ئینگلیزی)، ك
د ره ن ز ر ب جور ئ ت و توانیو تى ئ و ر چك ی ب شك ن ل یك
ك ك و دوو ف ر م دا، ك خى ل خ یدا لادان كى هون رى د گم ن ل
ئ ستادا، ك د ك ر ب بازدان ب ر و خو قاندى ف م كى نو
ل شان دا ئا م ا ژ ی پ ب ك ر ت. ب ب شدارى دوو ك چ ئ ك ت رى خا و ن
ئ زموون، ی ك یان كورد بوو ك ب ئی ح ساس كى ز ر پ ر ن مایشى د ك رد،
ه ر و ها ئ و ی د یك یان ك چ كى ف ر ن سى خا و ن س ل یق ی ب ر زى نواندن
ك ب ن ر م ی مام ئ ی ل ت ك موفر د كانى شان ی ی ك د ك رد
ل چوار چ و ی جو ب دینا میك ی كانى.

م ن دراما ب ی ك ك ل هون ر درامی كان ناود ب ر ت ل چوار چ و ی
شان ی ئ زموونگ رى، هاوكات قورسترینیا ن، ب ب ر ج س ت ك ر د ن ی ك
كار كتر ب گ ران و ی روودا و كانى ن و د ق ك، ك ب ر پ ر س
ل گ یان د ن ی ئ و پ یام ی ك ل د ق ك دا ب ر ج س ت ی د كات هاوشانى
ر گ ز كانى تری شان ی ی ك، هاوكات ر گ ز كى بن ر ت ی ب ج و گ یرى
رودا و و ك ش درامی ك، جیاوازی ك س ا ی تى ب ر ج س ت كاریش ت یدا
ب ر د وام ل گ رانكار یدا ی، چ ل رووی جو ب و ب ت یان د ر ب ی ن كان
ك پ یو س ت ب ج ر ها ی جو ب ی درامی ل باز ن ی گ ی نى ه س ت و بیرو
ب چوون و ه چوون، چ ب رو ك ش یان ل رووی د روونی و ل نوان
لاوازی و ب ه زى، ئوم د ب هیوا یى، ب د ن گى و نا و گریان پ ك نین،
هتد.

ب ی م ن دراما پ یو یستى ب كار كترى خا و ن ئ زموونى فراوان و
لیاق ی كى ب ر ز و دینا میك ی ه ی ل ج دا ه ر و ها تواناسازی
ل ج ر ها ی د ن گ و د ر ب ی ن.

سالم د ی و ت ل م شان ی ی تراجید ی دا چیر كى رودا و گ ل ل ك
ب گ س ت و ك م ژوو ك ی د گ ر ت و ب ن و باز ن ی س ت م ی پ ر س ی
ئ ن فال، ل نووسینی د. د شاد مست ف ا و سین گرافیا و د ره ن نانی
ن ژاد ن جم، ك ت یدا د یان ه زار ك سى سفیل ل ژن و منا و پیر و
گ نجى گ لى كورد ب ج ر ها ی ئامراز كانى ئ شك ن ج دان و

بەدرندانەترین شەو ئۆشكەنجەدران و دواتر زیندە بەچاەکردنیا،
هەروەها کارساتی هەڵەبە و کەچی گەنجان.
لەردا دەرەندەر هەویداو بەسوود وەرگرتن لە تەكەکردنی كەلتوور
و كەلەپووری رەژەمەتی بە شانە نوێ بەچەند جووێیەکی بوەرانە
نموونە چەند كەرسەتیەکی هەمایی و وەندە جەراوجەری شانەیی لە
پانتاییەكەدا كە دواتر باسی لەو دەكەین، كە ئۆویش هەنگاوی بەر و
چوونە نەو بازنی پەست مەدرنەیی لەچوارچەوێ ستایلەك یان
فۆمەکی نوێ لەشانە.

لەردا ئۆوێ لە سەلمە بەدی دەكرەت بەمەندەدراما ناوی هاتوو، كە
دەكرە بۆن مەندەدراما نیە و هاوكات مەندەدراماش، چەن...؟!
لەیەك شانە و لەیەك دەقدا كەدایەش بوو تە سەر دوو پانتایی جیا،
دوو نمایشمان بینی، كە دەرەندەر زەر بەوردی كاری تەدا كەردوو و
هاوكات هەویداو رەسای مەندەدراماش نەشكەند، بەواتای دوو
جوگرافیای جیا، دوو سینەگرافیای جیا دوو موفردەیی جیاواز،
كەدەكرەت بەیەك نمایش ناوێرەت، هەروەها بە ئۆوێ ئۆكتەر بەر
ئۆكتەر بکەوت، كە ئۆمە بە خەیی تەوژمەکی نوێ یان روونتر ستایلەکی
تازەیی لەناو مەندەدرامادا، كە دەكرە ئۆم هەنگاوی بێتە فۆمەکی
نوێ لەچوارچەوێدا و زیاتر موناقلەش بەكرەت لەناو شانەكاراندا و
پاشان بەسپەندەت، یان ئۆگەر لەناو مەندەدراماشدا نەبەت جەرەك
لەتایبەتمەندی سەربەخەیی خەیی وەرگیرەت و بخزیتە ناو بواریكە
لەسەر رەچكە ئۆكادیمیەكە. كە دەكرە بۆین شایانی ئۆوێ ناوێك
وەرگیرە و رەسایەکی تەبەتی هەبەت، نموونەیی ئۆو كارانەیی كە
لەپەشدا و چەن كەوتنە سەر رەچكە ئۆكادیمیەكەیی لەناو جیهانی
شانەدا، نموونە شانەیی داستانی بریخت یان ئۆدینی باربا یان پیتەر
بروك، كەچەن كار لەسەر كەلتوور جیاوازانەكان دەكات، هەروەها ئۆمە
چەن شانەیی كلاسیكمان هەیی هەروەها هەمایی، كە پەیی دەرەت
قوتابخانە یان ستایل هتە، كەهەموو ئۆمانە پاش هەوێ كردەنیەكان
هاتوونەتە بوون.

وێك پەشتەر باسما كەرد مەندەدراما بەخەیی شانەیی ئۆزمونگەرییە،
بەواتای ئۆوێ شانەكاران دەتوانن لەئۆنجامی ئۆزموونەكانیان كاری
لەمشەو بەرەم بەنن لەچوارچەوێ ئۆكادیمیەكەدا.
هەروەها وێك گۆتمان لەیەك دەقدا دوو نمایشمان بینی، دوو
سینەگرافیا دوو پانتایی دوو زمانی جیای تەدا بەدی كرا، دەرەندەر
بەم ستایلەیی توانی لەیەك كاتدا ئاراستەیی چاوی بینەر بە هەردوو
نمایشكە بەلكەش بەكات و كەتاكەتی لەگەڵدا بەكات، وێك ئۆوێ یەك
نمایش بێنی بە ئۆوێ تووشی ناوەتیان بەكات،
بەیی ئۆكرە بۆین ئۆمە بە خەیی فۆرمەکی تازەیی بەمەنەو، كە

دېکړه لیک کاتدا بمه نندراما ناوی بـرین و مه نندراماش نی، یان
بـین دیـدرا ما یـ و دیـدرا ماش نی.

نوی لای من زـر جـی سـرنج بوو کـبـدیم کرد لـم شانـیـدا،
دـرهـنـر زـر بـسـلیقـ و هـشمـندیـو توانیـبـوی لـ ری نـکتـر و
سینـگـافیا درووست بکات و نـاـاستـکان تـوزیف بکات لـ بـرگـکی نو
و سـرنجـرا کـشدا.

کاتـک دـبـین نـم شانـیـد دـچـتـ قاـبی دیـدرا ما و، راستـ
دیودرا ما یـ لـ بـر نـوی دوو نـکتـری تـدا بـرجـستـی، هاوکات
دیـدرا ماش نیـ چونکـ دوو فـزای جیاوازی هـیـ لـ یـک کاتـدا،
هـروـها دـکـر بـبـین مـنـدرا ما یـ، بـبـ مـنـدرا ما یـ چونکـ دوو
فـزای جیاوازی لـ خـگرتـبوو، لـگـ نـوی وـشدا مـنـدرا ماش نی، چونکـ
دوو نـکتـری تـدا دـبـینرا.

نـم مـی مـبـستی نـم لـم نووسینـدا کـ دـمانـوت پـنجـ لـسـر
وردـکاری روئیاو هـنگاوـکانی دـرهـنـرو مامـنـکردنی لـگـ و
درشتی کـر سـ و موـفـد بـکارها تووـکانی نـو شانـیـکـ دابـنـین،
هـروـها پـیـوستـکردنی بـینـری جدی بـکار کـو و نـتوانـ خـی لـو
فـزایـ گـل بکات و ناچاریان بکات قسـیان هـبـت.

هاوکات لـ هـمووشی گـرنگـر خـا کـ کـجـی سـرنجـی رـخـنـگر بـت، هـست
ناکـرت تـیدا دـرهـنـر دـستی بـ شانـیـی تـقلید بردبـت، بـواتـای
سـمـم ناچـتـ قاـبی شانـی تـقلید و، بـبـام هـماگـری تـدا بوو،
کار لـسـر وـنـد کـرابوو (وـنـی شانـی)، گـانـو و بوو بـبـام کردـی
شانـی تـدا بوو، هـمووی حیوار بـندی نـبوو، بـیـ نـم هـنگاوـانـ
پـمان دـبـن فـمـم کـ جیاواز.

دواتر لـر نواندن جیاواز بوو لـ شانـکانی تر کـ رـژانـ لـر و
لـو و پـشـتر دـمانـبـینی لـ کوردستان یان عـراق، لـر نواندن ئیشی
لـسـر ئیـحـساس دـکرد، زـرترین ئیـحـساسی ناو و، لـگـ نـوی وـشدا
جـستـی کاری جیاوازتری کرد، هاوکات سینـگـرافیا و فـزای نمايش کاری
گـرنگـری کرد.

بـیـ دـکـر بـبـین نـم ئیشـ خـی جیاواز پيشان دـدات لـ فـمـمی
مـنـدرا ما یاخـد وـکـ شانـیـی کی ئاسایی یان دیـدرا ما، چونکـ شوـن
بـیاری دـدا، هـر لـرووی شوـنـیشـو و تـوزیفی رـی نـکتـر دـکـرا،
هـروـها بـرجـستـکردنی چـر کـکـ.

لـ سـلمـدا سـ هـما بـدی کـرا لـ ناو شانـیـی کـدا، کـ لـسـر زـوی
کـشـرابوون، نـویش هـمای چوارگـشـو و بازنـ و سـگـشـ، کـ هـریـکـیان
لـرووی زانستی دـرووناسیدا بـ خـی گوزارشتی تایبـت هـدـگـر،
هـروـها چوار داری وشکـو و بوو و پـستـا و سـو و گوریـسـک و
هـندی کـر سـتـی تر وـکـ جل و جانتاو هتد، دیکـر کی سادـو پـ مانا

لەسەر زۆی بوو، جیاواز لە نمایشەکانی تر دەرەکانەوت، کە دیکەرەکی
زەبەلاحی هەبێت.

.....

*مەنەدرامای سەلم، بەرهەمی گروپی شانەیی هەوار لە کەرکوک، بە
هەردوو زمانی کوردی و ئینگلیزی لەچەند شارەکی هەرەمی کوردستان
نمایشکرا.

دوایین نمایشی لە کەرکوک بوو لە 18/2/2024 لەسەر قەڵا.
بەبەشداری دوو ئەکتەری کچ، هەوار فارس لە کەرکوک و ئەرەللی ئەمپەرت
لەوڵاتی فەرەنسا.

